

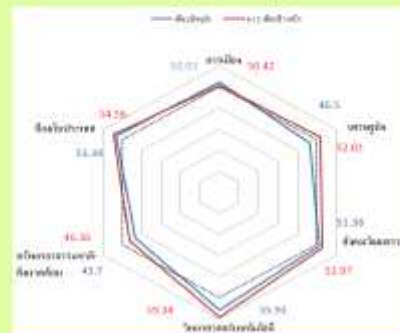
"Strategy is the art of the entire high command of an army, because not only front commanders and army commanders, but also corp commanders, would be incapable of accomplishing their operational missions if they are incapable of clear strategic thinking"
Gen. Aleksandr Andreievich Svechin, the Russian and Soviet military historian and theorist.

ขอต้อนรับการเริ่มต้นปีใหม่ พ.ศ. 2555 หรือ ค.ศ. 2012 ปีนี้เป็นปีที่ชาวตะวันตกเกรงกลัวกันมากที่สุดเพราะมีคำทำนายและความเชื่อว่า จะเป็นปีแห่งวันสิ้นโลก เศรษฐกิจโลกจะชะงักงันและตกต่ำอย่างรุนแรงโดยเฉพาะปัญหาเศรษฐกิจในส่วนของสหรัฐฯ และยุโรปที่มีความไม่แน่นอนสูง ประเทศในภูมิภาคเอเชียจะประสบภัยพิบัติและความขัดแย้งทางการเมืองที่มีแนวโน้มของความรุนแรงและการขยายตัวของประท้วงไปสู่พื้นที่อื่นๆ ที่เพิ่มสูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามชีวิตก็ยังคงต้องดำเนินต่อไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่ต้องดำเนินชีวิตท่ามกลางความหลากหลายของความไม่แน่นอนและวิกฤตปัญหาในรูปแบบต่างๆ ในฐานะที่เป็นคนไทยการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการดำรงชีวิต และใช้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ของประเทศ ย่อมส่งผลให้ทั้งตนเองและประเทศชาติสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นตามมาทั้งตลอดปีนี้และตลอดไป

SSC Strategic Update ฉบับนี้ได้ถูกบรรจุนำด้วยบทความ และเนื้อเรื่องที่มีความสำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้วงหนึ่งเดือนที่ผ่านมา และทางทีมงานได้คัดสรรนำมาเสนอประกอบด้วย เรื่อง **ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่สำคัญที่เกิดขึ้นในพม่า** เรื่อง **"น้ำ"** หนึ่งในปัจจัยด้านความมั่นคงที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 เรื่อง **นโยบายด้านเศรษฐกิจของไทยในการรับมือวิกฤตหนี้สาธารณะยุโรป** เรื่อง **การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการเพื่อความมั่นคงระหว่างไทยและจีน** เรื่อง **สถานการณ์เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างไทยกับจีน** และ **ปิดท้ายด้วยสาระจากบทความ** เรื่อง **ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันวิชาการป้องกันประเทศกับมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศของจีน**

สำหรับเหตุการณ์ต่างๆ ในรอบปีนี้ที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงของโลกซึ่งจำเป็นต้องเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไปมีอยู่หลากหลายเหตุการณ์ด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ความมั่นคงในคาบสมุทรเกาหลีหลังจากมีการเปลี่ยนผู้นำเนื่องการเสียชีวิตอย่างกะทันหันของ นายคิม จอง อิล สถานการณ์ความไม่มั่นคงของกลุ่มประเทศในตะวันออกกลางเนื่องจากการประท้วงเรียกร้องประชาธิปไตยจากปรากฏการณ์ Arab Spring ที่มีความเชื่อมโยงจากแนวคิดการช่วงชิงอำนาจและบทบาทในการปกครองระหว่างมุสลิมิกายสุหนี่และชีอะห์ โดยมีประเด็นความขัดแย้งระหว่างอิหร่านและอิสราเอลเป็นปัจจัยเสริมที่สำคัญ นอกจากนี้สถานการณ์ความไม่มั่นคงเนื่องจากวิกฤตหนี้สินและความเห็นแตกต่างในเรื่องเกี่ยวกับโครงสร้างของสหภาพยุโรปที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาคยุโรปและของโลกโดยเฉพาะในประเด็นทางด้านเศรษฐกิจ รวมถึงปรากฏการณ์และเหตุการณ์ที่สำคัญอื่นๆ ที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นสถานการณ์วิกฤต ได้แก่ ความขัดแย้งเนื่องจากการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ ความขัดแย้งทางการเมือง และภัยธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ ที่มีแนวโน้มของการเกิดที่มีความรุนแรงเพิ่มสูงขึ้นจากการคาดการณ์และการเตรียมการรับมือ ซึ่งทางทีมงานจะได้เกาะติดในประเด็นต่างๆ อย่างใกล้ชิด และรวบรวมข้อมูลที่ได้มานำเสนอให้ทุกท่านได้รับทราบในฉบับต่อไป...

สำหรับผลการสำรวจ **"ดัชนีความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ" (NSCI)** ที่เพิ่มขึ้น 1.57 จุด จาก 48.92 จุดเมื่อเดือนที่แล้วมาเป็น 50.49 จุดในเดือนปัจจุบัน โดยดัชนีรายด้านของเดือนปัจจุบันเทียบกับอนาคต 6-12 เดือนข้างหน้ามีการเพิ่มขึ้นอย่างสำคัญในทุกด้านยกเว้นด้านการเมือง (ตามแผนภาพแบบจอร์เดตาร์) ทำให้อาจแปลผลได้ว่า หลังผ่านสถานการณ์พายุทกภัยครั้งร้ายแรงครั้งหนึ่งคนไทยเริ่มมีความหวังมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ดัชนีความเชื่อมั่นเริ่มสูงขึ้น แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันในช่วงหาออกก็มีการปรากฏภาพการเมืองที่รุนแรง การแก้ปัญหาที่ไม่เป็นระบบ ตลอดจนข่าวสารที่สับสน สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้บัณฑิตความเชื่อใจของประชาชนที่ต่อรัฐบาลยังคงเฝ้าจับตามองท่าทีของรัฐบาลในการแก้ปัญหาและแก้ไขปัญหาหลังจากสถานการณ์น้ำที่เริ่มคลี่คลายไปว่าจะสามารถกอบกู้ภาพลักษณ์ของรัฐบาลในสายตาของประชาชนให้ดีขึ้นได้อย่างไร...

ข้อคิดเห็นใดๆ ในบทความฉบับนี้ เป็นข้อคิดเห็นของผู้เขียนโดยเฉพาะ ไม่ผูกพันกับหน่วยราชการใดๆ

ภูมิยุทธศาสตร์ความมั่นคงและกลไกความร่วมมือ จีน-อาเซียน

(China-ASEAN Security Landscape and Mechanism for Regional Cooperation)

พลตรีสุรสิทธิ์ ถนัดทาง ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาจากทะเลศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

เจ้าหน้าที่ระดับสูงรวมทั้งนักวิจัยจากสถาบันวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคงจาก กท.ของประเทศสมาชิก ASEAN และจีนกว่า ๕๐ คน ได้เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนทางวิชาการในประเด็นสำคัญการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงร่วมกัน ระหว่าง ๓๓-๓๔ ธ.ค.๕๔ ที่ผ่านมา นับเป็นประวัติศาสตร์สำคัญอีกครั้งหนึ่งของภูมิภาค

สาระสำคัญของอาหารรียังคงมุ่งสู่ประเด็นการสรรค์สร้างสันติภาพ และการพัฒนาในขณะที่ต่างตระหนักถึงพัฒนาการของโลก ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อน ทั้งการถกทอระหว่งความมั่นคงรูปแบบ (Traditional Security) กับความมั่นคงไม่ตามแบบ (Non-Traditional Security: NTS) นับวันจะเชื่อมโยง

กันมากขึ้น จนดูเหมือนว่ากลุ่มแนวคิดแบบยุคสงครามเย็น จะยิ่งตื้นตื้นต่อแห่งความขัดแย้งในระดับภูมิภาค และการแย่งชิงอำนาจของการเมืองโลก ยังคงขยายตัวอยู่ต่อไป ขณะเดียวกันจีนและ ASEAN ยังคงมีจุดร่วมในการแสวงหาสันติภาพควบคู่กับการพัฒนาภายใต้กรอบเสริมสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจร่วมกันในการประสานประโยชน์ต่อมุมมองในสิ่งที่ทำห่วมกัน การผดุงไว้ซึ่งการพัฒนาพร้อมกันและการสืบสานประโยชน์ร่วม

ในฐานะที่จีนเป็นประเทศกำลังพัฒนาขนาดใหญ่ เป็นสมาชิก UNSC และพยายามสนองตอบการใช้ศักยภาพด้านพลังอำนาจต่างๆในกิจการระหว่างประเทศ จีนยังคงแสดงและยึดมั่นต่อท่าทีในการพัฒนาแนวทางเชิงสันติ การพัฒนาและผดุงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ตามแนวทางการมีส่วนร่วมและเป็นมิตรภายใต้หลักการอยู่ร่วมกันโดยสันติ (Five Peaceful co-Existence) โดยอาศัยจุดเชื่อมทางภูมิยุทธศาสตร์ ทั้งทางบกและทางน้ำ เพื่อเริ่มกระบวนการของประวัติศาสตร์ใหม่ระหว่างจีน-ASEAN

ความร่วมมือด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศถือเป็นส่วนสำคัญยิ่งของความร่วมมืทั้งหมดระหว่างจีนและ ASEAN ซึ่งหากจะกล่าวในเชิงผลประโยชน์ร่วมแล้ว การแลกเปลี่ยนในระดับและความร่วมมือโครงการในด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นและต่อเนื่อง โดยเฉพาะในระดับทวิภาคีแบบรัฐต่อรัฐ การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของจีนกับ ASEAN ได้ดำเนินไปอย่างเป็นระเบียบแบบแผนและบรรลุทั้งเชิง

ที่เป็นเอกลักษณ์และการแบ่งปันสัดส่วนแห่งผลประโยชน์ที่ลงมือกลไกด้านการทหารหรือด้านการป้องกันประเทศได้บรรลุถึงเป้าหมายในการฝึกและอบรมร่วมในหลากหลายสาขาจนใกล้สู่จุดแห่งกลไกที่ถาวร สิ่งนี้ได้สะท้อนถึงความตั้งใจส่วนลึกและภายใต้จิตใจแห่งความเป็นมิตรร่วมกัน ทั้งนี้ จีนยังคงถือว่า “ความเป็นศูนย์กลางแห่งอาเซียน –ASEAN Centrality) ต้องเป็นหลักการที่ประชาคมความมั่นคงทุกประเทศต้องให้ความสำคัญและยึดมั่นในความเป็นชาติของแต่ละสมาชิกและความเชื่ออาพรซึ่งกันและกันในทุกรูปแบบแห่งความยากเข็ญที่อาจต้องเผชิญร่วมกัน” อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่จีน-อาเซียนควรต้องใส่ใจร่วมกันคือความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นในทุกกรณีโดยเฉพาะความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ ซึ่งจริงๆแล้วมีใช้ปัญหาระหว่างจีน-ASEAN เพราะแต่ละชาติที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์(พัวพัน) ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการแก้ปัญหาดังกล่าวควรดำเนินไประหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้ผลประโยชน์ร่วมและกรอบระเบียบความตกลงนานาชาติ โดยใช้เครื่องมือหรือช่องทางการทหารและการเจรจา การนำเข้าซึ่งปัจจัยภายนอกล้วนแต่จะสร้างปัญหาเพิ่มขึ้นและจะมีผลกระทบในแนวทางที่ไม่พึงปรารถนาต่อความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับ ASEAN และโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องไม่ก่อให้เกิดปัญหาใดๆ ต่อสมาชิกอาเซียนด้วยกันเองซึ่งเชื่อว่าจีนยังคงยึดมั่นในหลักการนี้

ทั้งจีนและประเทศสมาชิกอาเซียนต่างตั้งอยู่ในภูมิยุทธศาสตร์แห่งโลกเดียวกัน มีวิถีชีวิตแบบตะวันตกออกเช่นกัน ความเหมือนในประสบการณ์ในประสบการณ์เชิงประวัติศาสตร์ ความเหมือนและต่างแบ่งปันความเหมือนเชิงสถานะและจุดยืนในประเด็นการเมืองระดับภูมิภาคและนานาชาติ ดังนั้นการที่โลกปัจจุบันอย่างก้าวสู่ความหลากหลายชีวทางการเมืองและเศรษฐกิจโลกทั้งจีน-ASEAN จึงควรแสวงหาแนวทางร่วมตั้งแต่กรอบความร่วมมือพหุภาคีในมุมมองทางยุทธศาสตร์และการมีวิสัยทัศน์โลกร่วมกัน ในขณะที่จีนได้ให้การสนับสนุนชาติต่างๆในภูมิภาคอย่างเสมอภาคโดยไม่เลือกขนาด ความร่ำรวย ความเข้มแข็งอื่นใด แต่เป็นความเสมอภาคในฐานะทางสากลโลก ทั้งจีนและประเทศสมาชิกอาเซียนจึงควรให้ความกระตือรือร้นสร้างสรรคแนวคิดแห่งความเชื่อมั่นร่วมกัน ผลประโยชน์ร่วมกันและความเสมอภาคทางการประสานประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ความหลากหลายแห่งอารยธรรมคงอยู่และสามารถก้าวสู่การพัฒนาพร้อมสร้างกลไกด้านความมั่นคงในระดับภูมิภาคให้อันขึ้น เป็นภูมิภาคแห่งสันติภาพ เสถียรภาพและมั่งคั่งด้วยความสุขในท้ายที่สุด

พลตรีสุรสิทธิ์ ถนัดทาง

ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่สำคัญที่เกิดขึ้นในพม่า

ในระหว่างเดือน พ.ย. ถึงเดือน ธ.ค. 54 ที่ผ่านมาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญ สองเหตุการณ์ที่มีผลเชื่อมโยงกับประเด็นด้านความมั่นคงในภูมิภาคอาเซียน เหตุการณ์สำคัญดังกล่าว คือ การเดินทางเยือนพม่าอย่างเป็นทางการของนางฮิลลารี คลินตัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศสหรัฐอเมริกา และการเดินทางเยือนจีนของ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของพม่า โดยทั้งสองเหตุการณ์ได้สะท้อนภาพที่มีนัยของความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญให้เห็นสองประการด้วยกัน กล่าวคือ

๑. ประการที่หนึ่ง การแสดงให้เห็นถึงสัญญาณที่ตื้อต่อการพัฒนาความเป็นประเทศประชาธิปไตยของพม่า และ

๒. ประการที่สอง ความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามมาเนื่องจากการช่วงชิงบทบาทการนำของสองมหาอำนาจระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีนโดยใช้พม่าเป็นพื้นที่ในการประลองกำลัง ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นตามมาอาจจะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์โดยรวมทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค

พัฒนาการของสถานการณ์ด้านความมั่นคงดังกล่าวในพม่าเริ่มต้นขึ้นเมื่อ 1 ธ.ค. 54 เมื่อนางฮิลลารี คลินตัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศสหรัฐอเมริกาเดินทางไปเยือนประเทศพม่าอย่างเป็นทางการ เพื่อติดตามสืบหน้าของการปฏิรูปการเมืองและเศรษฐกิจของพม่า พร้อมทั้งร่วมหารือเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่สหรัฐฯ กังวล เช่น ประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนพร้อมกับการเจรจาให้ปล่อยตัวนักโทษการเมืองและการยุติความขัดแย้งกับชนกลุ่มน้อย และรวมถึงประเด็นสำคัญ

จากการที่มีรายงานข่าวระบุว่าพม่าร่วมมือกับเกาหลีเหนือในโครงการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีขีปนาวุธวิถีโค้ง เป็นต้น นอกจากนี้ นางคลินตันได้เดินทางเข้าพบปะหารือกับ นางอองซานซูจี ด้วย ทั้งนี้ โดยปกติแล้วการที่ผู้แทนของสหรัฐฯ จะเดินทางไปเยือนประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่มักจะมีผลประโยชน์หรือการยื่นข้อเสนอต่อประเทศนั้นๆ เพื่อเป็นตัวผลักดันการดำเนินนโยบายตามที่สหรัฐฯ ต้องการ

แต่ก่อนหน้าที่นางคลินตัน จะเดินทางไปเยือนพม่าไม่ถึงหนึ่งสัปดาห์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของพม่าได้เดินทางไปเยือนประเทศจีน และได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการทหารกับจีน โดยผู้นำจีนก็ให้คำมั่นกับพม่าว่าแม้โลกจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรแต่จีนกับพม่าก็คงยังเป็นมิตรที่ต่อกันตลอดไป ซึ่งในมุมมองทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศถือว่า

พม่าเป็นประเทศหนึ่งที่ใช้วิธีการทางการทูตเป็นเครื่องมือในการถ่วงดุลมหาอำนาจทั้งสองประเทศได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากหลายสำนักได้วิเคราะห์ตรงกันว่า การเดินทางเยือนพม่าของนางคลินตัน มีนัยสำคัญแอบแฝงอยู่ คือ การตรวจสอบอิทธิพลของจีน และเป็นการส่งสัญญาณการดำเนินนโยบายเพื่อต่อต้านการขยายอิทธิพลของจีนไปยังประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทางหนึ่ง หลังจากที่สหรัฐอเมริกาเคยล้มเหลวจากการดำเนินนโยบายปิดล้อมจีนมาแล้วครั้งหนึ่ง

แต่อย่างไรก็ตามจีนได้ดำเนินนโยบายเชิงรุกที่แบบฮัล พร้อมกับที่ได้แสดงท่าทีตอบโต้ต่อกรวยคืบของสหรัฐฯ ในครั้งนี้ อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา ด้วยการต้อนรับการเยือนจีนอย่างเป็นทางการของผู้บัญชาการทหารสูงสุดพม่า ก่อนกำหนดเดินทางเยือนพม่าของนางคลินตันพร้อมกับการส่งสัญญาณผ่านทางสื่อที่มีนัยสำคัญบางประการที่เกี่ยวข้องกับแนวโน้มหรือทิศทางของนโยบายที่เชื่อมโยงกับบทบาทและอิทธิพลของจีนที่มีและดำรงอยู่ในภูมิภาคนี้โดยเฉพาะในพม่าซึ่งจะเห็นได้จากวาทะงานข่าวของสำนักข่าวพีเพิลเดลีของจีนรายงานว่า รัฐบาลจีนไม่ได้คัดค้านการที่พม่าจะพัฒนาความสัมพันธ์กับชาติตะวันตก แต่ก็ยอมรับไม่ได้หากต้องเห็นผลประโยชน์ของตนเองถูกเหยียดหยาม

จากบริบทของเหตุการณ์ที่สำคัญทั้งสองที่เกิดขึ้นในพม่าในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกันนั้นย่อมเป็นบทพิสูจน์ที่สำคัญประการหนึ่งของพม่าว่าพม่าจะสามารถผ่านด่านทดสอบที่สำคัญในการดำเนินนโยบายต่างประเทศและการกำหนดบทบาทที่เหมาะสมของประเทศท่ามกลางความซับซ้อนหลากหลายมิติของระบบโลกในปัจจุบัน นอกจากนั้นปัญหาความยุ่งยากในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความปรองดองระหว่างกลุ่มคนต่างๆ ภายในประเทศพม่าเองก็ยังคงต้องถือว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญของรัฐบาลพม่าที่จะต้องหาทางออกให้ดีที่สุดที่ทุกฝ่ายสามารถยอมรับร่วมกันได้และพร้อมเดินหน้าแก้ไขปัญหามาตร่วมกันต่อไป

สำหรับประเทศไทยในฐานะที่มีความใกล้ชิดและมีแนวเขตแดนติดกับพม่าย่อมหลีกเลี่ยงผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกิดขึ้นในพม่าได้ยากจึงควรมีการติดตามวิเคราะห์สถานการณ์ความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพม่าอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งนำข้อมูลด้านต่างๆ มาปรับใช้ในการกำหนดนโยบายด้านต่างๆ รวมถึงการกำหนดท่าทีและบทบาทของประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเพื่อเหตุผลสูงสุดของการรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของประเทศไทยเอง... **CS**

“น้ำ” หนึ่งในปัจจัยด้านความมั่นคงที่สำคัญในศตวรรษที่ 21

“น้ำ” หนึ่งในปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ไม่เพียงเฉพาะในภาคครัวเรือน แต่ยิ่งหมายรวมถึงภาคเกษตรกรรม เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ทั้งในระบบชลประทาน การผลิตไฟฟ้า ระบบหล่อเย็น ฯลฯ ดังนั้น ความมั่นคงของน้ำจึงเป็นเสมือนหัวใจที่ร้อยเรียงให้เกิดความมั่นคงในหลายมิติ ทั้งความมั่นคงด้านอาหาร เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดยประเด็นการขาดแคลนน้ำ อาจนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค กระทบลุกลาม ถึงระดับประเทศ ยึดกั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งผลกระทบจะเวียนกลับมาทำให้สถานการณ์ความขัดแย้งเลวร้ายลง โดยประเด็นที่มีผลต่อความมั่นคงของน้ำมาจากหลายปัจจัย ดังนี้

๒๖.เชิงปริมาณ ในปัจจุบันได้มีตัวเลขการประมาณการว่า ประชากรกว่า 1 พันล้านคนทั่วโลกอยู่ในพื้นที่ขาดแคลนน้ำ โดยมีการคาดการณ์ว่า 10 ปีข้างหน้าจำนวนประชากรที่ได้รับผลกระทบจะเพิ่มสูงขึ้นถึง 3 เท่า อันมีสาเหตุหลักเกิดจากปริมาณน้ำใต้ดินที่ลดลง (Groundwater Depletion) และความแปรปรวนของปริมาณน้ำฝนที่ตกทั่วโลก และจากการคาดการณ์ของ The Water Resources Group ในปี ค.ศ. 2030 ช่องว่างระหว่างปริมาณความต้องการน้ำ และปริมาณหรือแหล่งน้ำที่ใช้ประโยชน์ได้จะสูงถึงร้อยละ 40 ในขณะที่ส่วนเกินแหล่งน้ำในบางพื้นที่ถูกประเมินค่าเทียบเท่ากับน้ำมัน จนถูกเรียกว่า “water fossil” เช่น ในซาอุดีอาระเบีย ต้องใช้น้ำมันถึงวันละ 1.5 ล้านบาร์เรล เพื่อการกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำจืดและผันเข้าสู่ระบบการแจกจ่ายของประเทศ นอกจากนี้ปัญหาเรื่องภัยแล้งแล้ว ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศยังทำให้เกิดอุทกภัย และ ดินสไลด์ ดังเช่นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในมณฑลหูเป่ย์ เมื่อกลางเดือนมิ.ย.ที่ผ่านมา ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตกว่าร้อยละ และอีก 122,400 คน ต้องอพยพขึ้นสู่ที่สูง

๒๖.เชิงคุณภาพ สามารถอธิบายให้เห็นภาพของวิกฤตเชิงคุณภาพของน้ำได้จากข้อมูลของ China's annual State of the Environment Report ในเดือนมิ.ย. ที่ผ่านมา แม่น้ำในจีนมากกว่าร้อยละ 16 อยู่ในเกณฑ์ระดับ 5 (ไม่เหมาะกับการเพาะปลูก) พื้นที่เพาะปลูกได้รับความเสียหายทำให้จีนต้องนำเข้าสินค้าทางการเกษตรมากขึ้น และชาวชนบทจีน 320 ล้านคน ประสบวิกฤตขาดแคลนน้ำสะอาด และกว่า 190 ล้านคน บริโภคน้ำดื่มปนเปื้อนสารพิษที่มีค่าความเป็นพิษเกินค่ามาตรฐาน นอกจากนี้ โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) เผยรายงานการประเมินสภาพแวดล้อมในแม่น้ำสายหลัก “อามู-ตารยา” ซึ่งมีความยาว 2,500 กม.และไหลผ่าน 4 ประเทศ ในเอเชียกลาง คือ ทาจิกิสถาน อุซเบกิสถาน เคิร์กเมนิสถาน และอัฟกานิสถาน เมื่อ 11 ก.ค. 2554

ระบุว่า ระบบนิเวศในแต่ละช่วงของแม่น้ำได้รับผลกระทบอย่างหนัก จากนโยบายการเกษตรทั้ง 4 ประเทศ ตลอด 50 ปีที่ผ่านมา สาเหตุหลักจากการใช้น้ำมหาศาลเพาะปลูกฝ้าย เพื่อป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ การโยกย้ายแมลง และสารเคมีเร่งผลผลิตในการปลูกฝ้ายยังทำให้เกิดการปนเปื้อนในแม่น้ำ

๒๖.ภูมิประเทศ ทุกวันนี้ประเด็นการเมืองที่มาจากเรื่องน้ำ มักถูกจุดชนวนจากปัญหาระดับท้องถิ่นกระทบถึงระดับโลก อันเกี่ยวข้องกับการทำสงครามแย่งชิงน้ำ (Water War) โดยเฉพาะแม่น้ำสายหลักที่มีเส้นทางข้ามผ่านหลายพื้นที่ (Trans-boundary) โดยประเด็นปัญหาดังกล่าวจะทวีความรุนแรงมากขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และในพื้นที่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ ซึ่งหากมีการสนับสนุนให้เกิดการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการร่วมกันระหว่างประเทศ เช่น ข้อตกลงแลกเปลี่ยนน้ำมันของชูดานกับไฟฟ้าพลังงานน้ำของเอธิโอเปีย จะก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน และลดความขัดแย้งลงได้

๒๖.การเข้าถึงข้อมูล ถึงแม้บางประเทศจะมีแผนบริหารจัดการน้ำที่ดี แต่หากยังขาดข้อมูลที่เพียงพอ เนื่องจากข้อมูลบางส่วนถือเป็นความลับระหว่างประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อได้เปรียบในการเข้าถึงแหล่งน้ำ เช่น ระหว่าง จีน-อินเดีย อินเดีย-ปากีสถาน เป็นต้น ทำให้เกิดบรรยากาศความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

จากการประชุมที่ กรุงริโอ เดอ จานโร ในปี ค.ศ. 2012 กลุ่ม G20 จะยกประเด็นเรื่องน้ำเป็นประเด็นสำคัญในการหารือ และเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความมั่นคงของน้ำทั้งในระดับท้องถิ่น Trans-boundary และระดับทวีป โดยในส่วนของไทย มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการน้ำ 4 ประเด็นหลัก โดยที่ประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ (กยอ.) เมื่อ 15 ธ.ค. 2554 ได้แก่

- 1) การวางแผนในเรื่องการลงทุนด้านบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน โดยประสานกับคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.)
- 2) การจัดหาแหล่งเงินและรูปแบบการลงทุน
- 3) การจัดตั้งองค์การถาวรและแนวทางการปฏิบัติราชการแผ่นดิน
- 4) การสร้างความเข้าใจกับสาธารณะ

ด้วยเหตุที่กล่าวมานี้ ถือเป็นความท้าทายด้านการบริหารจัดการน้ำในศตวรรษที่ 21 เพื่อมุ่งสู่การจัดความไม่มั่นคงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากน้ำ ในด้านเทคโนโลยี ข้อมูล กำลังคน ที่ควรถูกนำมาใช้ส่งเสริมแนวทางการทำงานร่วมมือกันให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน... **CS**

นโยบายด้านเศรษฐกิจของไทยในการรับมือวิกฤตหนี้สาธารณะยุโรป

วิกฤตหนี้สาธารณะของสหภาพยุโรป (EU) ได้ขยายวงกว้างไปยังกลุ่มประเทศที่มีปัญหาเงินเฟ้อและหนี้สาธารณะสูงในกลุ่มประเทศพิกัส (PIIGS) ได้แก่ Portugal, Italy, Ireland, Greece, Spain โดยเฉพาะกรีซที่ต้องแบกรับภาระสูงกว่า 3 แสนล้านยูโร หรือราว 14 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 115% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมใน

ประเทศ (GDP) ซึ่งถือว่าสูงสุดในกลุ่ม โดยความผันผวนทั้งจากปัญหาทางการเมืองและหนี้สาธารณะในกรีซ ทำให้ นายกรัฐมนตรี Papandreou ได้รับแรงกดดันทางการเมืองจนต้องประกาศลาออกจากตำแหน่ง เช่นเดียวกับ นายกรัฐมนตรี Berlusconi ของอิตาลี

อย่างไรก็ตาม ปฏิเสธไม่ได้ว่าการเกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องของสถาบันการเงินใน EU นั้นเป็นผลจากวิกฤตซับไพรม์ของสหรัฐฯ ทั้งนี้ จากการสำรวจของสำนักงานสถิติ Euro Stat เมื่อวันที่ 15 พ.ย.54 พบว่าอัตราขยายเศรษฐกิจเขตยูโร 17 ประเทศ (EA17) ขยายตัวในอัตราจะลดตัวลงเล็กน้อย โดยสาเหตุที่เศรษฐกิจในเขตยูโรโซนยังคงเติบโตได้ต่อเนื่องมาจากเศรษฐกิจประเทศหลักที่ยังขยายตัวได้ใน 2 ประเทศ คือ เยอรมนี และฝรั่งเศส (มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดร้อยละ 27 และ 22 ตามลำดับ) ซึ่งปัญหาที่ EU ประสบ คือ อัตราการว่างงานปรับตัวสูงขึ้นในเขต Euro area 17 ประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศรอยขอบ EU (Periphery) ได้แก่ สเปน กรีซ ไอร์แลนด์ และโปรตุเกส ในขณะที่อัตราการว่างงานในประเทศหลัก (Core) ยกเว้นเยอรมนี เริ่มปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย สะท้อนถึงปัญหาการว่างงานในประเทศรอยขอบที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตหนี้สาธารณะอาจจะเริ่มส่งผลกระทบต่อวงกว้างไปยังประเทศหลักที่เคยเติบโตได้ดี รวมทั้งในภาคเอกชนที่อ่อนกำลังลงมากในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ จากมติที่ประชุมสุดยอดยุโรป (EU Summit) ที่ปิดฉากไปเมื่อวันศุกร์ที่ 9 ธ.ค.54 เห็นพ้องว่าให้มีการกำหนด "บทบัญญัติทางการคลัง" (fiscal compact) ฉบับใหม่ ที่ตั้งอยู่บนสนธิสัญญาระหว่างรัฐบาล (inter-governmental treaties) และเพิ่มความแข็งแกร่งในการประสานนโยบายเศรษฐกิจในประเทศที่มีผลประโยชน์ร่วมกันโดยมีเป้าหมายหลัก คือการแก้ไขวิกฤตหนี้ยุโรป โดยประเทศสมาชิกควรจะบริหารยอดขาดดุลงบประมาณให้อยู่ในระดับต่ำกว่า 3% ของ GDP เพื่อเป็นการเสริมสร้างเสถียรภาพด้านการคลัง อีกทั้งผู้นำของ EU (ยกเว้นอังกฤษ) จะเพิ่มเงินกู้ 200,000 ล้านยูโรแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เพื่อเป็นการช่วยเหลือกลุ่มประเทศ Euro Zone ที่ประสบปัญหา และยังมีเห็นชอบให้เปิดตัวกองทุนฟื้นฟูภาวะที่ใช้จ่ายว่า กลไกรักษาเสถียรภาพยุโรป (European Stability Mechanism หรือ ESM) ในกลางปีหน้า รวมถึงการขยายกองทุนรักษาเสถียรภาพการเงินยุโรป (European Financial Stability Facility หรือ EFSF) เพิ่มขึ้น ซึ่งผู้นำ EU จะตัดสินใจอีกครั้งในเดือนมี.ค. 55

โดยทั้ง 2 กองทุนควรมีศักยภาพการปล่อยเงินกู้ในวงเงิน 5 แสนล้านยูโร รวมทั้งเลื่อนการพิจารณาการออกพันธบัตรยูโร หรือ ยูโรบอนด์ ออกไปเป็นเดือนมี.ย.55 แต่อย่างไรก็ตาม มติดังกล่าวก็ยังต้องการอนุมัติจากรัฐบาลแต่ละชาติอีกครั้งซึ่งอาจทำให้เกิดความล่าช้าออกไปอีก

วิกฤตหนี้สาธารณะ EU สร้างความกังวลถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจของไทย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ชี้ว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย เพราะสถานการณ์การเงินของไทยลงทุนใน EU น้อยมาก คิดเป็น 2.8% ของสินทรัพย์สถาบันการเงินไทยทั้งระบบ รวมทั้งนักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์ของไทยส่วนใหญ่เห็นว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกและท่องเที่ยวของไทยมากนัก เนื่องจากมีการส่งออกของไทยไป EU คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 3 - 5 ซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่น้อย อีกทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มนี้ ประกอบกับภาคเศรษฐกิจไทยได้รับปรับตัวฟื้นมาพึ่งตลาดส่งออกในเอเชียมากขึ้น อีกทั้ง ธปท.ยังได้ใช้นโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น (Flexible Inflation Targeting) มาตั้งแต่เดือน พ.ค. 43 เพื่อดูแลอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับต่ำและเหมาะสมกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ ซึ่งล่าสุดคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ได้มีการพิจารณากรอบเป้าหมายเงินเฟ้อที่เหมาะสมสำหรับปี 55 และเห็นควรเสนอปรับเป้าหมายเงินเฟ้อจากเดิมเป็นอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยรายปีที่ร้อยละ 3 โดยสามารถเบี่ยงเบนได้ไม่เกิน \pm ร้อยละ 1.5

อนึ่ง จากรายงานหนี้สาธารณะคงค้างของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะในเดือน ส.ค. 54 แจ้งว่าไทยมีหนี้สาธารณะรวม 4,269.02 พันล้านบาท คิดเป็น 40.22 % ของ GDP (GDP ของประเทศไทยไตรมาส 3/54 ขยายตัวสูงขึ้นร้อยละ 3.5) ซึ่งหากมีหนี้สาธารณะสูงแต่มีความสามารถในการชำระหนี้สูงด้วยก็ไม่ใช่สร้างปัญหาเช่นในกรณีเป็นหนี้ในประเทศเพื่อการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน และกระตุ้นเศรษฐกิจ (ในช่วงวิกฤตต้มยำกุ้ง ไทยมีหนี้ต่างประเทศคิดเป็น 60% ของหนี้ทั้งหมดแต่หลังจากวิกฤตปี 2541 กระทรวงการคลังได้สร้างตลาดในประเทศขึ้นมาเพื่อเป็นแหล่งระดมทุนในประเทศให้มากขึ้น)

อย่างไรก็ตาม จากวิกฤตอุทกภัยของประเทศไทยครั้งนี้ รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณปี 55 ในการฟื้นฟู และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัยถึง 120,000 ล้านบาท รวมถึงการเสนอมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อย ทั้งด้านภาษี และวงเงินสินเชื่อ ซึ่งอาจทำให้รัฐบาลต้องทบทวนนโยบายด้านเศรษฐกิจใหม่อีกครั้งเพื่อนำงบประมาณมาแก้ปัญหาอุทกภัยก่อนซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วน...และยังเป็นไปได้ว่าในปีงบประมาณ 55 รัฐบาลอาจมีภาวะหนี้ที่เพิ่มขึ้นสูงกว่าเดิม ดังนั้น จึงต้องหาแนวทางเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายภาครัฐ การรักษารายได้นับด้านการเงินและการคลัง และวางแผนการใช้งบประมาณอย่างรัดกุมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหนี้สาธารณะตามมา...CS

การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการเพื่อความมั่นคงระหว่างไทยและจีน

เมื่อวันที่ 11 – 21 ธันวาคม 2554 พล.ต.สุรสิทธิ์ ธนิตหาญ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และคณะ ได้เดินทางไปเข้าร่วมการสัมมนาเพื่อกระชับความร่วมมือระหว่างไทยและจีน ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้กรอบความร่วมมือทางด้านวิชาการทางทหาร โดยกรอบของการเยี่ยมชมและการสัมมนา สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การสัมมนาเรื่อง “สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หลังจากวิกฤตการณ์ด้านเศรษฐกิจ”
2. การสัมมนาเรื่อง “ความร่วมมือ จีน-อาเซียน ภายใต้กรอบความร่วมมือและกลไกที่มี”
3. การสัมมนาเรื่อง “ความร่วมมือระหว่างจีน-อาเซียน ในปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่”
4. การหารือแนวทางความร่วมมือทางวิชาการ (อยู่ในระหว่างการประชุม) และกิจกรรมความร่วมมือตามบันทึกการประชุมระหว่าง สปท. กับ NDU
5. การเข้าร่วมปริกษาหารือ (Workshop) ระหว่าง China Institutes of Contemporary International Relations (CICIR) กับศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ฯ (Strategic Study Center : SSC) ในประเด็น ดังนี้ :
 - ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน และไทย-สหรัฐฯ
 - เหตุการณ์ปัจจุบันในประเทศไทย
6. การเยี่ยมชม China Institute for International Strategic Studies (CISS)

อนึ่ง การเยือนจีนเพื่อแลกเปลี่ยนแนวความคิดทางวิชาการในครั้งนี้ ต่างเห็นพ้องที่จะมุ่งพัฒนากรอบความสัมพันธ์และขอข่ายความร่วมมือระหว่างกันให้กว้างขวางยิ่งขึ้นในลักษณะของความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์วิชาการ อีกทั้งได้กล่าวขอบคุณทางการจีนสำหรับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ

จากกรณีการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับไทยในช่วงปัจจุบัน....

ทั้งนี้ ความร่วมมือระหว่างไทยและจีนนอกจากทางด้านวิชาการทางทหารที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีแล้ว และที่ผ่านมายังมีความร่วมมือระหว่างกันในด้านอื่นๆ ที่ได้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีคือ อาทิ ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด ความร่วมมือด้านการเงิน และการคลัง รวมถึงด้านพาณิชย์นาวี อีกด้วย ซึ่งปัจจุบันถือได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและจีนมีความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้นในทุกๆ ด้าน ทั้งในกรอบทวิภาคี พหุภาคี และในระดับเวทีภูมิภาค เช่น ASEAN-China Annual Consultation, ASEAN+3, ARF, ASEM เป็นต้น

อย่างไรก็ดี แนวโน้มความสัมพันธ์ไทยและจีน ในอนาคตจะเป็นอย่างไรนั้น หากได้ขึ้นอยู่กับลักษณะความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างกันที่มีมาอย่างยาวนานในอดีตเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ย่อมต้องรวมถึงอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ ภายในประเทศ และสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ (ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก) ทั้งของจีนและไทย ที่ปรากฏในแต่ละช่วงเวลาในปัจจุบัน และต่อไปในอนาคตว่าจะมีอิทธิพล และสามารถส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนอย่างไร มากน้อยเพียงใด ตลอดจนการตัดสินใจด้านนโยบาย และท่าทีของรัฐบาลของทั้งสองประเทศ ที่จะมีต่อปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง ทั้งที่ปรากฏภายในประเทศ และที่ปรากฏในระดับระหว่างประเทศ (ภายนอกประเทศ) ซึ่งยังคงต้องมีการพัฒนาความร่วมมือและยกระดับการพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่องด้วย....

สถานการณ์การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างไทยกับจีน

ประเทศไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการกับสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 โดยความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนได้ดำเนินมาด้วยความราบรื่นบนพื้นฐานของความเสมอภาค เคารพซึ่งกันและกัน ไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน และอยู่ภายใต้หลักการของผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคง สันติภาพ และเสถียรภาพของภูมิภาค นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนในกรอบความร่วมมือแบบพหุภาคีในเวทีภูมิภาค ซึ่งทั้งไทยและจีนต่างเป็นสมาชิกความร่วมมือและองค์การระหว่างประเทศทั้งภายในภูมิภาคและระหว่างภูมิภาคหลายองค์การร่วมกัน เช่น Greater Mekong Sub-region (GMS) (เฉพาขงมณฑลยูนนาน), ASEAN - China Annual Consultation, ASEAN+3, ASEAN Regional Forum (ARF), Asia Cooperation Development (ACD), Asia-Europe Meeting (ASEM) เป็นต้น

การลงนามในแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือกัน ในศตวรรษที่ 21 (Joint Statement of the Kingdom of Thailand and the People's Republic of China on a Plan of Action for 21st Century) ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลจีน เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ณ กรุงเทพฯ ซึ่งสาระของแถลงการณ์ร่วมฯ เน้นถึงการขยายความสัมพันธ์และความร่วมมือโดยรอบด้าน ในฐานะประเทศเพื่อนบ้านที่ไว้ใจซึ่งกันและกันให้ก้าวหน้าต่อไปบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันและความสัมพันธ์อันมิตร

นอกจากนั้น ได้กล่าวถึงความร่วมมือด้านความมั่นคง โดยเฉพาะความร่วมมือทางการทหาร จากข้อความที่ระบุไว้ในแถลงการณ์ร่วมฯ ข้อที่ 4 มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า จีนและไทยตกลงกันที่จะกระชับความร่วมมือด้านความมั่นคง โดยอาศัยมาตรการเพื่อสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจกันต่าง ๆ เช่น

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานศึกษาวิจัยด้านยุทธศาสตร์และความมั่นคง
- ส่งเสริมให้ฝ่ายทหารกับเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศปรึกษาหารือกันมากขึ้น
- มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างทหารของทั้งสองฝ่ายในการช่วยเหลือและกู้ภัยเพื่อนมนุษย์
- การลดโอกาสของภัยพิบัติ

- การแลกเปลี่ยนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการทหาร รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านต่าง ๆ

การจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ค.ศ.2007-2011 (พ.ศ. 2550 – 2554) (Joint Action Plan on Thailand - China Strategic Cooperation between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the People's Republic of China 2007 - 2011) โดยได้มีการลงนามเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งทั้งสองฝ่ายยืนยันถึงความสำคัญของแผนปฏิบัติการร่วมในการเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาความสัมพันธ์ไทย - จีนในอนาคต โดยจะเป็นแรงกระตุ้นใหม่ให้แก่ความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างกัน ด้วยการมุ่งเน้นในเรื่องมาตรการที่เป็นรูปธรรมและการดำเนินการร่วมกัน ที่นอกจากจะสอดคล้องกับผลประโยชน์พื้นฐานของไทยและจีนแล้ว ยังเกื้อกูลต่อสันติภาพ ความมั่นคง ความรุ่งเรือง และการพัฒนาของภูมิภาคอีกด้วย...๑๘

ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กับมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศของจีน

ในระหว่างวันที่ 20 - 26 มีนาคม 2554 พลตรี หวาง หย่งเจิง (ยศในขณะนั้น) รองผู้บัญชาการมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ กองทัพปลดปล่อยประชาชนจีน และคณะฯ รวม 6 นาย ได้เดินทางมาเยือนสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เพื่อบรรยายพิเศษให้แก่แก่นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรและร่วมการประชุมระดับผู้บริหารของทั้งสองสถาบันครั้งที่ 1 ตามบันทึกความร่วมมือระหว่างสถาบันวิชาการป้องกันประเทศกับมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ ซึ่งจะจัดการประชุมขึ้นในทุกสองปี โดยทั้งสองสถาบันได้ตกลงร่วมกันและลงนามในบันทึกการประชุมฯ เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2554 ณ กองบัญชาการ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีสาระสำคัญ สรุปได้ ดังนี้

1. การแลกเปลี่ยนการเยือน จากการที่มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศได้เชิญ พลเอก กุซงค์ วัฒนวรรณ ขณะดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศไปเป็นผู้บรรยายพิเศษให้กับนักศึกษา มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2553 และฝ่ายไทยได้เชิญผู้บัญชาการมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ (พลตรี หวาง หย่งเจิง มาแทน) บรรยายพิเศษให้กับนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2554 และในระหว่างวันที่ 4 - 10 กรกฎาคม 2554 ฝ่ายจีนจึงได้เชิญ พลโท ธราธร ศรียะพันธ์ รองผู้บัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (1) ไปบรรยายพิเศษที่มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ

สำหรับแผนการดำเนินงานในปี 2555 ฝ่ายไทยจะเชิญผู้อำนวยการสถาบันยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยป้องกันประเทศมาเยือนเพื่อบรรยายพิเศษและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านยุทธศาสตร์ ณ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (โดยฝ่ายที่เชิญรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด เว้นค่าบัตรโดยสารเครื่องบินระหว่างประเทศ)

2. การดูงานของครู/อาจารย์ของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ณ มหาวิทยาลัยป้องกันประเทศ เพื่อรับทราบการดำเนินงานและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยจะไปดูงานทางด้านยุทธศาสตร์และการปฏิบัติการข่าวสาร โดยในขั้นต้นใช้ระยะเวลาในการดูงานประมาณ 4 วัน และฝ่ายจีนก็จะส่งคณะมาดูงานในลักษณะเดียวกันที่สถาบันวิชาการป้องกันประเทศเช่นกัน ซึ่งแต่ละฝ่ายออกค่าบัตรโดยสารเครื่องบินระหว่างประเทศเอง

3. การจัดสัมมนาทางวิชาการประจำปี เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลในประเด็นร่วมสมัยอย่างต่อเนื่อง โดยจีนจะเป็นเจ้าภาพในการจัดสัมมนาครั้งที่ 1 ในปี 2555 และไทยจะจัดในปีต่อไป

4. การแลกเปลี่ยนนักวิจัยและจัดทำวิจัยร่วมกัน ที่ประชุมพิจารณาและให้ความเห็นชอบในหลักการขั้นต้น โดยจะนำเรื่องการจัดทำวิจัยร่วมกัน เป็นประเด็นการหารือในที่ประชุมผู้บริหารฯ ครั้งที่ 2 ในปี 2556

5. การแลกเปลี่ยนข้อมูลและสิ่งพิมพ์ ซึ่งทั้งสองฝ่ายให้ความเห็นชอบการส่งผลงานวิชาการที่เป็นเอกสารระหว่างกัน โดยเริ่มจากปี 2554 เป็นต้นไป

6. การแลกเปลี่ยนการเยือนของครู/อาจารย์ นักเรียน นายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ นักเรียนเตรียมทหาร นักเรียนโรงเรียนช่างฝีมือทหารไปดูงานหรือ ผักกวมที่สาธารณรัฐประชาชนจีน รวมทั้งการสังเกตการณ์ซ้อมรบจะนำเข้าสู่กรอบการพิจารณาในการประชุมระหว่างกระทรวงกลาโหมไทยกับจีนเพื่อผลักดันให้เป็นรูปธรรมต่อไป...QR

